

Patologie parodontu

Parodontopatie jsou obecně rozdělovány do 2 hlavních skupin, kterými jsou **gingivitidy** a **parodontitidy**. Další skupinou onemocnění parodontu je **atrofie parodontu**, která je ale uznávána pouze v České republice.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Gingivitis.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Parodontitis.

Projevy parodontopatií - obecně

Mezi základní projevy parodontopatií patří *zánět gingivy* a vznik *parodontálních chobotů*.

Parodontální choboty

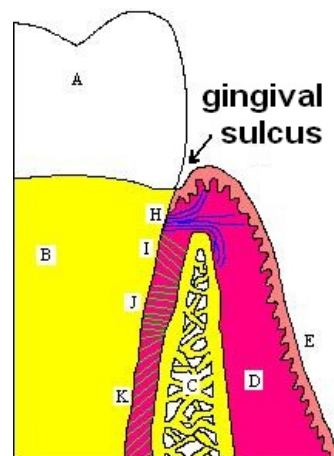
Gingivální sulkus, který je hlubší než 3 mm se nazývá **chobot** neboli **kapsa**. Choboty mohou být dvojího typu: *nepravé* a *pravé*.

Nepravý parodontální chobot

Nepravý parodontální chobot je charakteristický prohloubením gingiválního sulku bez ztráty dentogingiválního spojení, úpon spojovacího epitelu je tedy na svém místě, dochází pouze k posunu okraje gingivy koronárně vlivem nárůstu jejího objemu.

Pravý parodontální chobot

U **pravého parodontálního chobotu** již dochází ke ztrátě epitelového úponu a k jeho posunu apikálně.

Sulcus gingivalis

Klasifikace parodontopatií

Podle klasifikace parodontopatií **Annals of Periodontology** z prosince roku 1999.

A. Onemocnění gingivy

ONEMOCNĚNÍ GINGIVY INDUKOVANÉ PLAKEM

1. **Gingivitida spojená pouze s přítomností plaku**
  - bez jiných lokálních faktorů;
  - s dalšími lokálními faktory.
2. **Onemocnění gingivy modifikované celkovými faktory:**
  - Spojené s endokrinním systémem:
    - gingivitida v pubertě;
    - gingivitis spojená s menstruačním cyklem;
    - gingivitis a pyogenní granulom v graviditě;
    - gingivitida při diabetes mellitus.
  - Spojené s krevními chorobami:
    - gingivitida u leukémie;
    - ...
3. **Medikamentózně modulované onemocnění gingivy:**
  - onemocnění gingivy ovlivněné léky;
    - poléková hyperplazie gingivy;
    - gingivitida ovlivněná léky;
    - gingivitida spojená s užíváním perorální antikoncepce;
    - ...
4. **Onemocnění gingivy modifikované malnutricí:**
  - gingivitida u deficitu vitamínu C;
  - ...

GINGIVÁLNÍ LÉZE BEZ ÚČASTI PLAKU

1. Gingivální léze specifického bakteriálního původu
  - infekce Neisseria gonorrhoeae
  - infekce Treponema pallidum
  - infekce streptokokové
  - ...
2. Gingivální léze virového původu
  - infekce herpetickými viry
    - primární herpetická gingivostomatitida

- recidivující orální herpes
  - infekce varicella-zoster
  - ...
3. **Onemocnění gingivy mykotického původu:**
    - kandidové infekce;
      - generalizovaná gingivální kandidóza;
      - lineární gingivální erytém;
      - histoplazmóza;
      - ostatní,
  4. **Léze gingivy genetického původu:**
    - hereditární fibromatóza gingivy;
    - ...
  5. **Gingivální projevy celkových stavů:**
    - choroby postihující sliznice a kůže;
      - lichen planus;
      - pemphigoid;
      - pemphigus vulgaris;
      - erythema multiforme;
      - lupus erythematosus;
      - indukované léky;
      - ...
    - alergické reakce
      - dentální materiály;
        - rtuť;
        - nikl;
        - akrylát;
        - ...
      - Reakce připisované:
        - zubním pastám;
        - ústním vodám;
        - aditivům žvýkaček;
        - potravě a jejím aditivům;
        - ...
  6. **Traumatické léze:**
    - chemické poškození;
    - fyzikální poškození;
    - termické poškození.
  7. **Reakce na cizí tkáň**
  8. **Další nespecifikované**

B. Chronická parodontitida

1. lokalizovaná
2. generalizovaná

C. Agresivní parodontitida

1. lokalizovaná
2. generalizovaná

D. Parodontitida jako projev celkového onemocnění

1. **Spojená s hematologickými onemocněními:**
  - získaná neutropénie;
  - leukémie;
  - ...
2. **Spojená s geneticky vázanými chorobami:**
  - familiární a cyklická neutropénie;
  - Downův syndrom;
  - syndrom deficitu leukocytární adheze;
  - syndrom Papillon-Lefèvre;
  - syndrom Chediak-Higashi;
  - histiocytóza;
  - choroby hromadění glykogenu;
  - infantilní genetická agranulocytóza;
  - Cohenův syndrom;
  - Ehlers-Danlosův syndrom;
  - hypofosfatázie;
  - ...
3. **Ostatní nespecifikované**

E. Nekrotizující onemocnění parodontu

1. Nekrotizující ulcerativní gingivitis (NUG)

F. Parodontální absces

1. Gingivální absces
2. Parodontální absces
3. Perikoronární absces

G. Parodontitis spojená s endodontickými lézemi

1. Kombinované parodontálně-endodontické léze

H. Vývojové a získané deformity

1. **Lokální faktory** na zubech, které modifikují nebo predisponují k plakově indukované gingivitidě nebo parodontitidě:
  - Anatomické odchylky na zubech;
  - Výplně na zubech a protet. konstrukce;
  - Fraktury kořenů;
  - Cervikální resorpce kořene a cementové perly.
2. **Mukogingivální deformity a podmínky kolem zubů:**
  - Gingivální recesy:
    - vestibulární nebo orální plochy;
    - interproximální prostor.
  - Nedostatek keratinizované gingivy;
  - Snížená hloubka vestibula;
  - Aberantní poloha frenula;
  - Nadbytek gingivální tkáně;
    - nepravý chobot;
    - proměnlivý okraj gingivy;
    - excesivní gingivální projevy;
    - gingivální hyperplazie;
  - Abnormální barva.
3. **Mukogingivální deformity bezzubého oblouku:**
  - Vertikální a /nebo horizontální defekt oblouku;
  - Nedostatek gingivální keratinizované tkáně;
  - Zvětšení gingivální/měkké tkáně;
  - Aberantní poloha frenula;
  - Snížená hloubka vestibula;
  - Abnormální barva.
4. **Okluzální trauma:**
  - Primární okluzální trauma;
  - Sekundární okluzální trauma.^[1]

Odkazy

Související články

- Anatomie parodontu
- Parodontologie – základy

Citace

1. POLENÍK, Pavel. *Onemocnění gingivy* [online]. Česká parodontologická společnost (FN Plzeň), ©1999. [cit. 2011-09-12]. <<https://www.fnplzen.cz/kliniky/stom/klasifikace.htm>>.

Zdroj

- POLENÍK, Pavel. *Patologie parodontu* [přednáška k předmětu Preventivní zubní lékařství, obor Zubní lékařství, LFP UK]. Plzeň. 19.12.2008.

Použitá literatura

- POLENÍK, Pavel. *Subgingivální ošetření v praxi zubního lékaře*. 1. vydání. Praha : Quintessenz, 2008. ISBN 978-80-8679-04-5.
- LINDHE, Jan, Thorkild KARRING a Niklaus Peter LANG, et al. *Clinical Periodontology and Implant Dentistry*. 4. vydání. Oxford : Blackwell Munksgaard, 2003. ISBN 1-4051-0236-5.